

$\pi \beta \delta \Delta \text{æ} \Omega \approx$ *En enkel guide*
 $\text{Æ} \Delta \Omega f \beta \pi$ til finansielle
 $\int \text{æ} \Omega \approx \beta \delta f \text{œ} \Omega$ termer

Schroders

Målet med denne guiden

Denne guiden er laget for å gjøre investeringslitteraturen lettere å forstå og for å avklare noen av de vanligste begrepene som brukes innenfor finansinvesteringer. Det er lagt mer vekt på klarhet og kortfatteteth enn å dekke hver eneste og ofte kompliserte detalj.

Når du leser gjennom denne guiden, vil du legge merke til at noen ord og uttrykk skrives i kursiv. Disse ord og uttrykk er egne oppslagsord, og du må kanskje slå disse opp hvis du ønsker en noe fyldigere forståelse.

Vi håper du synes at guiden er nyttig og lett forståelig. Vi har gjort vårt ytterste for å sikre at begrepene er beskrevet nøyaktig. Beskrivelsene er imidlertid ikke alltid uttømmende, og de kan også skille seg fra andre tolkninger som benyttes.

Hvis du ønsker mer informasjon, kan du kontakte vår investorservice på telefon eller online.

København på +45 3315 1822 eller www.schroders.com/dk.

Stockholm på +46 8 678 40 10 eller www.schroders.se.

Eventuelt Investor Services Team i London på +44 (0) 800 718 777 eller www.schroders.co.uk.

Absolutt avkastningsstrategi

En investeringsstrategi for absolutt avkastning har som mål å levere positiv *avkastning* uavhengig av utviklingen i markedet, i stedet for å ha som mål bare å oppnå meravkastning i forhold til en *referanseindeks* eller annen *benchmark*.

Akkumuleringsandeler

Andeler i en *kollektiv investeringsordning* der eventuelle inntekter automatisk reinvesteres i ordningen. Se også *inntektsandeler* og *utbyttebetalende andeler*.

Aksje

En eierandel i et selskap.

Aktiv forvaltning

En investeringsforvaltningsstrategi der en forvalter har som mål å slå markedet gjennom analyser og egne vurderinger. Konkret vil det si å oppnå en høyere avkastning enn avkastningen som en indeks for det aktuelle markedet viser. Se også *passiv forvaltning*.

Aktiv risiko

For å oppnå *meravkastning* i forhold til *referansen*, som regel en *referanseindeks*, må den *aktive investeringsforvalteren* innta ulike investeringsposisjoner (plasseringer) som skiller seg fra referansen. Hvis posisjonene er ulike, er også *risikoen* ulik.

Risikoen som forvalteren tar i forhold til risikoen knyttet til referansen, kalles «aktiv risiko». Jo høyere grad av aktiv risiko, desto større er sannsynligheten for at avkastningen vil avvike fra referansen.

Aktivaallokering

Fordelingen av en porteføljes aktiva på *aktivaklasser* og/eller markeder. For eksempel kan et fond ha plassert i en kombinasjon av aksjer, obligasjoner og kontanter. Den oppgitte vektningen av de enkelte aktivaklasser avspeiler investorens forventninger til avkastning og risiko i de aktuelle aktivaklassen (eller markedene).

Aktivaklasse

En gruppe av ulike finansobjekter som har likheter når det gjelder sentrale egenskaper som avkastning og risiko. De viktigste investeringsaktivaklassene er *aksjer*, obligasjoner og kontanter. Øvrige aktivaklasser er kjent som *alternative investeringer*.

Alfa

Et mål som kan hjelpe deg med å fastslå om en *aktivt forvaltet portefølje* oppnår en merverdi i forhold til *risikoen* som tas sammenlignet med en *referanseindeks* (eller annen *benchmark*). En positiv alfaverdi viser at forvalteren har skapt merverdi.

Alternative investeringer

Investeringer i andre aktiva enn i de tradisjonelle *aktivaklassene*, dvs. *aksjer*, obligasjoner og kontanter. Alternative investeringer omfatter eiendom, *sikringsfond*, *råvarer*, valuta, private equity og infrastruktur.

Annualisert avkastning

Et mål på det gjennomsnittlige *avkastningsnivået* som er oppnådd hvert år for en investering som har vært plassert i flere år.

Gjennomsnitt over en årrekke kan måles på to måter, et aritmetisk gjennomsnitt og et geometrisk gjennomsnitt. Det aritmetiske viser summen av avkastningen i de aktuelle årene dividert på antall år. Gjennomsnittlig *geometrisk avkastning* – eller tidsvektet avkastning – angir den gjennomsnittlige vekstraten til en investering. Det finner man ved å gange alle avkastningen i de enkelte år med hverandre for deretter å ta den n'te roten til dette produktet. n er antall år i tallrekken. (Realavkastningen i Oljefondet er et geometrisk gjennomsnitt av avkastningen i de enkelte år).

Autorisert fond

I Storbritannia er det fond som er autorisert og regulert av det britiske finanstilsynet FSA («Financial Services Authority»). Alle fond som markedsføres til publikum i Norge må godkjennes av Finanstilsynet.

I Norge vil kvaliteten på obligasjon utstedt av en bank, annen finansinstitusjon eller selskap oftest gis en vurdering av et meglerselskap eller en ratingsinstitusjon (som vi ikke har i Norge). Slike obligasjoner vurderes (rates) i forhold til bankens/selskapets forventede evne til å betjene og tilbakebetale gjelden.

Avkastning ved innløsning (redemption yield)

«Yield» er *avkastningen* som *inntjenes* på en obligasjon. «Redemption yield» tar hensyn til gevinst eller tap på den opprinnelige kapitalen, som betales tilbake på *forfallsdato*. Avkastningen på obligasjonen, hvis obligasjonen holdes til forfallsdatoen, gjenspeiler ikke bare rentebetalingene en obligasjonseier vil motta, men også gevinst/tap ved forfall. Yield-beregningene på obligasjoner har som mål å angi avkastningen i prosent av enten nominell verdi eller gjeldende kurs.

Benchmark eller referanse

En standard, (vanligvis en indeks, et markedsgjennomsnitt eller et valgt avkastningstall) som et investeringsfonds utvikling kan måles mot. De fleste fond forvaltes med henvisning til en oppgitt benchmark/referanse.

Beta

Måler i hvilken grad et fonds gjennomsnittlig avkastning varierer i forhold til en kjent indeks for det aktuelle markedet, som oftest et bredt marked. Betaverdien til et marked er én (1). Et fond med en beta på mer enn én varierer i gjennomsnitt i større grad enn markedet. Et fond med en beta på mindre enn én varierer i gjennomsnitt i mindre grad. Dersom betaen er et negativt tall, er det sannsynlig at aksjen og markedet beveger seg i motsatt retning.

Bokført kostnad	Den opprinnelige kostnaden til en investering. Markedskursene kan gå opp og ned, men den bokførte kostnaden forblir den samme. Dog i selskaper som utarbeider regnskaper kan en bokført verdi nedskrives innenfor bestemte regler fastsatt av ligningsmyndigheter.
Bottom up-investering	Investering basert på analyse av enkelt-selskaper, der selskapets historie, ledelse og potensial anses som viktigere enn generelle markeds- eller sektortrender (i motsetning til <i>top down-investering</i>).
Brutto redemption yield	Den totale <i>avkastningen</i> du mottar for en <i>obligasjon</i> , herunder renter eller <i>kupongrente</i> pluss eventuell kursoppgang eller nedgang (verdiendring).
Bytteavtaler (swapper)	Et <i>derivat</i> der to parter utveksler visse gunstige egenskaper ved hverandres finansinstrumenter. Disse omsettes utenfor børs (OTC).
CIS («Collective Investment Scheme» – Kollektiv investeringsordning)	Et profesjonelt forvaltet fond eller investeringsselskap som kombinerer midlene til et bredt spekter av investorer i ett enkelt investeringsinstrument (aksje eller andel). På den måten deles kostnadene, og investorene får tilgang til et bredere investeringsspekter enn de generelt vil være i stand til å oppnå individuelt.
Derivater	Samlebetegnelse som brukes på en bred klasse av finansinstrumenter som avleder sin verdi fra andre underliggende finansinstrumenter. Både <i>terminkontrakter</i> , <i>opsjoner</i> og <i>bytteavtaler</i> (swapper) er alle typer av derivater.
Direkte rente	Den årlige avkastningen fra en investering, uttrykt som en prosentandel av den gjeldende kursen. Et eksempel: Hvis en <i>obligasjon</i> som er verdt NOK 100 gir en årlig avkastning på NOK 6, vil «current yield» utgjøre 6 %.
Diversifisering	Sammensetning av en portefølje fra et utvalg ulike <i>aktiva</i> . Dette reduserer tapsrisikoen ved eksponering mot ett enkelt aktivum og bidrar til å redusere den samlede porteføljerisikoen hvis aktivaene har lav <i>korrelasjon</i> (mot markedet).
Draw down	«Draw down»-verdien er vanligvis oppgitt som den prosentvise avstanden mellom topp- og bunnnoteringen til en investering i en spesifikk periode. Verdien gjør det mulig å sammenligne en investerings forventede avkastning med dens antatte risiko.

Ved investeringer i visse typer fond, spesielt risikokapitalfond og private equity, kan begrepet eventuelt også referere til en situasjon der en investor forplikter seg til å investere et beløp, men ikke betaler hele beløpet til fondsforvalteren umiddelbart. Forvalteren foretar investeringer og «draws down» («tar ut» fra investor) midler etter behov.

Durasjon

Et mål på en *obligasjons*investerings følsomhet overfor endringer i rentenivået. Jo lengre durasjon, desto mer følsom er investeringen. Beregning av durasjonen til en investering med fast rente, for eksempel en obligasjon, er en komplisert operasjon. Den må ta hensyn til antall gjenværende år for obligasjonen, kjøpskost (bokført kostnad) og markedsverdi av obligasjonen samt *kupongrenten* eller rentebetalingene. Enkelt forklart: Jo høyere durasjonsverdi, desto høyere potensiell avkastning (og større risiko for endringer i markedsverdien ved renteendringer).

Dynamisk aktivaallokering

En strategi som innebærer rebalansering av aktivasammensetningen i en portefølje etter hvert som markedene stiger og faller, og som er basert på forvalterens forventede scenarioer for ulike aktiva. Med andre ord vil forvalteren ved dynamisk allokering øke eksponeringen (kjøpe flere aksjer) hvis vedkommende forventer at en bestemt aksje kommer til å oppnå meravkastning i den kommende måneden. Dette er det motsatte av passiv allokering – der enten a) en aktivasammensetning velges over lengre tid (f.eks. 60 % aksjer og 40 % obligasjoner), eller der porteføljens aktivasammensetning bare endres i overensstemmelse med et annet mål (for eksempel andelene til forskjellige markeder i referanseporteføljen).

Effektiv durasjon til et fond

Effektiv durasjon er et mål på et fonds faktiske rentefølsomhet. Enkelt sagt: Jo lenger durasjon fondet har, desto mer følsomt er fondet overfor endringer i rentenivået. Et fond med en durasjon på ti år er dobbelt så volatil som et fond med fem års durasjon og dermed blir markedsverdien på en obligasjonen med den høye durasjonen dobbelt så mye påvirket av en renteendring som obligasjonen med den lave durasjonen.

Egenkapitalavkastning (ROE)

Et mål på lønnsomheten til et selskap. I praksis vil målet angi hvor stort overskudd selskapet genererer med midlene som aksjonærene har investert. Et eksempel: Hvis selskapets egenkapital er verdsatt til NOK 10 millioner, og det oppnår et overskudd på NOK 1 million, vil egenkapitalavkastningen eller ROE («Return On Equity») utgjøre 10 %.

Eks. utbytte

Hvis begrepet benyttes om en aksje, indikerer det at et *utbytte* nylig er blitt utbetalt, og da vil ikke kjøperen motta det.

Etableringsgebyr

Beløpet som et selskap krever for å etablere investeringsporteføljen. Obligasjoner eller aksjer belastes med et emisjonsgebyr ved notering på børs. Det betales av utsteder, men det reflekteres selvfølgelig i kursen (prisen) på verdipapiret som noteres.

**Ex ante tracking error
(forventet relativ volatilitet)**

Tracking error eller relativ volatilitet er et mål på hvor tett en investeringsportefølje følger sin *referanseindeks*. Hvis en modell brukes til å forutsi denne volatiliteten (i stedet for at den måles historisk) kalles den «*ex ante*» eller «*forventet*». Se også *ex post* eller *faktisk tracking error*.

**Ex post tracking error (faktisk
relativ volatilitet)**

Relativ volatilitet er et mål på hvor tett en investeringsportefølje følger sin *referanseindeks*. Når kursforskjellen mellom en indeks (benchmark) og faktisk portefølje er den historisk observerte, kalles forskjellen for «*ex post tracking error*» eller «*realisert relativ volatilitet*». Se også *ex ante*.

**Flat rentekurve
Fond av sikringsfond**

Når kortsiktige og langsiktige *obligasjoner* tilbyr tilsvarende avkastning.

Et fond som investerer i en kurv av underliggende *sikringsfond*. Et fond av sikringsfond er vanligvis et fond som har plassert i flere ulike fond, og da fond som foretar investeringer på tvers av en rekke ulike strategier.

Forfallsdato

Datoen når det opprinnelige beløpet som er investert i en obligasjon, vil bli tilbakebetalt. Forfallsdato kan også bety slutten på løpetiden til en *terminkontrakt* eller opsjon.

Forrentning («yield»)

Et mål på *avkastningen* av en investering. For aksjer vil «*yield*» utgjøre årlig utbytte uttrykt i prosent av aksjens børskurs. For eiendom vil verdien utgjøre leieinntekter i prosent av kapitalverdien. For *obligasjoner* vil «*yield*» utgjøre årlig rente i prosent av gjeldende markedskurs.

**Fortrinnsrettsemisjon og
tegningsrettigheter**

Tegningsrettigheter utstedes ved fortrinnsrettsemisjon. Eksisterende aksjonærer får da retten til å kjøpe nye aksjer i et selskap innen en gitt periode i proporsjonalt forhold til sine eksisterende posisjoner og til en gitt kurs (vanligvis med rabatt).

Forventet relativ volatilitet

Relativ volatilitet er et mål på hvor tett en investeringsportefølje følger sin *referanseindeks*. Hvis en modell brukes til å forutsi denne volatiliteten (i stedet for at den måles historisk) kalles den «*ex ante*» eller «*forventet*». Se også *realisert relativ volatilitet*.

**Futureskontrakt
(terminkontrakt)**

En avtale om å kjøpe eller selge et aktivum, for eksempel en *obligasjon* eller *aksje*, på en spesifikk dato i fremtiden til en kurs avtalt i dag.

Gearing

Opplåning av midler for å øke *avkastningen* på investeringen. Et eksempel: Hvis du investerer NOK 100 og oppnår en avkastning på 5 %, tjener du NOK 5. Låner du ytterligere NOK 20 for å investere, vil du tjene NOK 6 (minus lånekostnaden). Gearing fører imidlertid til høyere risiko. Vekstpotensialet kan bli større, men tapene kan også bli mer omfattende.

Derivater som *terminkontrakter* eller *opsjoner* kan også brukes til å gire en investeringsportefølje. En liten bevegelse i kursen på et underliggende aktivum kan føre til et stort utslag i verdien på et derivat og øke avkastningen dramatisk. Også kalt «*lånefinansiering*».

Hedgefund

En samlebetegnelse på fond som forsøker å oppnå *absolutt avkastning* gjennom investeringer i finansmarkeder og/eller benytter utradisjonelle porteføljevaltningsteknikker. Hedgefond kan investere ved hjelp av et bredt utvalg av strategier som varierer fra konservative til aggressive.

Historisk avkastning

Utbytte erklært i løpet av siste tolv måneder, uttrykt som en prosentandel av mid-market-kurs på den angitte datoen. Verdien omfatter ikke emisjonskostnader, og investorer kan pålegges skatt på utbytte.

Hvis for eksempel en *obligasjon* har utbetalt NOK 10 i løpet av fjoråret, og dagens kurs er NOK 100, vil den historiske avkastningen utgjøre 10 %.

Høyrenteobligasjon

En selskaps *obligasjon* med svakere (lavere) kredittrating enn selskaper med liten risiko for mislighold. Obligasjoner med høy (god) kredittrating kalles *investeringsgradsobligasjoner*. Jo større risiko for mislighold fra obligasjonsutstederen, desto høyere er generelt sett renten eller kupongrenten.

Indekslinkede obligasjoner

Obligasjoner der *kupong-* og hovedstolutbetalingene er knyttet til inflasjonsutviklingen. Inflasjonsmålet som benyttes, er spesifisert på forhånd.

Inflasjon

Et mål på økningen i priser på varer og tjenester over tid.

Informasjonsrate

Et mål på hvor godt en forvalter (fond) gjør det i forhold til risikoen forvalteren (fondet) har tatt.

Innløsning

Tilbakebetaling av hovedstol når en investering forfaller.

Inntektsavkastning

Inntekt per aksje delt på gjeldende markedskurs, oftest omgjort til et prosentall og er dermed inntjeningen ganget med 100.

Inntjening per aksje

Selskapets inntjening (overskudd) som kan tilordnes hver aksje, beregnet ved å dele overskudd etter skatt på antall aksjer.

Inntjeningsvekst

Den prosentvise endringen i selskapets inntjening per aksje, som regel målt over ett år.

Inntjeningen angis som regel etter skatt og ekstraordinære inntekter og utgifter.

Investeringstrust

En investeringstrust («investment trust») er en lukket *kollektiv investeringsordning* med et begrenset antall andeler som slår sammen aktiva fra en rekke forskjellige investorer med sikte på å øke fleksibiliteten og senke kostnadene.

Dette er selskaper med andeler som omsettes på egenhånd som regel utenfor de offentlige børsene. I motsetning til et åpent fond slipper eventuelle forvaltere eller administratorer av tristen å måtte håndtere kontantinngang/-utgang og blir derfor aldri tvunget til å kjøpe/selge.

Investeringsunivers

Det totale mulige investeringsspespekteret som en forvalter kan velge i og som er definert i fondets angitte investeringsmål.

Kapitalbeskyttelse

En investering eller del av en investering som har som mål å beskytte en spesifikk andel av den opprinnelige investeringen.

Kjøperkurs

Den kursen som en kjøper er villig til å betale for et bestemt *verdipapir*. Se også *selgerkurs*.

Konvertibel obligasjon

En obligasjon som betaler ut renter samtidig som det er angitt en kurs som obligasjon kan konverteres fra obligasjon til aksje. Vanligvis er renten på slike obligasjoner lavere enn renten på obligasjoner selskapet har utstedt og konverteringskursen er høyere enn dagens markedskurs.

Korrelasjon

Uttrykker i hvilket omfang investeringer beveger seg i forhold til hverandre. En korrelasjonskoeffisient på 0 antyder, at det ikke er noen korrelasjon. 1 betyr at investeringene oppfører seg identisk, og -1 betyr at de beveger seg 100 % motsatt.

Kredittrating

Utstedere av *obligasjoner* kan betale for å få obligasjonene vurdert av en rekke kredittratingbyråer, blant annet Standard & Poor's, Moody's og Fitch. Kredittratingen er utformet for å gi investorene en indikasjon på obligasjonenes kvalitet gjennom en faglig vurdering av risikoen for at utstederen kan misligholde renter og tilbakebetaling av hovedstol. Kredittratingene gjennomgås regelmessig og kan endres.

Kredittrisiko

Risikoen for at en *obligasjonsutsteder* vil misligholde de kontraktsmessige forpliktelsene til å foreta renteutbetalinger og tilbakebetaling av lånt beløp til investorer.

Kupongrente

Den regelmessige rentebetalingen på en *obligasjon*. Kupongrenten er beskrevet som en prosentandel av investeringens pålydende verdi. En obligasjon med pålydende verdi på NOK 100 og en kupongrente på 5 % vil betale ut NOK 5 i året.

Kurs/bokført verdi (P/B)

Et forholdstall som brukes til å sammenligne et selskaps aksjekurs med dets bokførte verdi (bokført verdi er den faktisk bokførte verdien av selskapets aktiva minus passiva).

Kurs/fortjeneste-forhold (P/E)

En forholdsverdi som brukes til å verdsette selskapets aksjer. Den beregnes ved å dele gjeldende markedskurs på inntjening per aksje (Inntjening enten siste 12 måneder eller anslag på inntjening kommende 12 måneder).

Kvartil

Et mål på hvordan et fond gjør det i forhold til sammenlignbare fond. For eksempel vil et fond i øvre kvartil være blant de 25 % beste fondene i sin gruppe.

Lånefinansiering

Se *gearing*.

Long/short-strategi

En strategi som hovedsakelig brukes av *sikringsfond*, og som innebærer å innta både «lange» posisjoner (kjøpe en posisjon) i aksjer som forventes å øke i verdi og samtidig for å finansiere kjøpet selge short-posisjoner. En short-posisjon innebærer å låne en aksje du ikke eier, og selge den i håp om kunne kjøpe den tilbake senere til en lavere kurs for å levere den tilbake til utlåneren.

Makroøkonomisk

Refererer til atferden og pådriverne til en økonomi som helhet. Faktorer som analyseres, omfatter inflasjon, arbeidsledighet osv. I motsetning til «mikroøkonomisk»: Adferden til selskaper og husholdninger/forbrukere.

Markedsrisiko

Muligheten for at verdien av en investering vil falle på grunn av en generell nedgang i finansmarkedene. Beta er et mål på graden av markedsrisiko en aksje står overfor.

Markedsverdi

Det totale antall aksjer utstedt av et selskap multiplisert med gjeldende markedskurs.

MiFID

«Markets in Financial Instruments Directive» (MiFID) er et EU-direktiv som trådte i kraft 1. november 2007 i hele EØS-området. Det ble opprettet for å harmonisere finansmarkedene over hele EU og danne en ensartet tilsynsstrategi i medlemslandene.

Misligholdsrisiko

Risikoen, dvs. sannsynligheten for at en *obligasjons*utsteder ikke vil være i stand til å betale renter og avdrag og dermed misligholder sine kontraktsmessige forpliktelser overfor investorene. Kalles på engelsk for «Default Risk».

Modifisert durasjon

En formel for å fastsette den omtrentlige prosentvise endringen i verdien til en obligasjon i respons til en endring på én prosent i rentenivået. Se også durasjon. Har en obligasjon en *durasjon* på 7, vil en renteøkning på 1 % redusere markedsverdien med 7 %.

Multi-manager-fond

Et «multi-manager-fond» investerer i en rekke forskjellige fond. Denne fondstypen tilbyr investoren diversifisering mellom ulike forvaltningsstiler og -ferdigheter. Forvaltningskostnadene er imidlertid høyere.

Mutual fund (Investeringsforening)

En profesjonelt forvaltet *kollektiv investeringsordning* der midlene fra et stort antall investorer slås sammen.

Nedside

Det potensielle tapet til en bestemt investering.

NURS

«Non-UCITS Retail Schemes» (NURS) er investeringsforeninger eller fond som opprettes og forvaltes i tråd med finansmyndighetenes forskrifter for slike ordninger. NURS-regelene innebærer gir fond som investerer i henhold til disse regelene tilgang til flere aktivaklasser enn under UCITS-reglene.

Obligasjoner

Gir myndigheter, finansinstitusjoner og andre selskaper mulighet til å hente inn midler fra investorer til å finansiere utgifter. I bytte mot en engangsbetaling fra investorene vil en obligasjon typisk forplikte utstederen til å foreta kvartalsvise eller årlige renteutbetalinger, og betale tilbake det opprinnelige investeringsbeløpet ved forfall, dvs en fastsatt bestemt dato i fremtiden.

Obligasjoner av investeringsgrad

Obligasjoner av høyeste kvalitet iht. vurderingen til et kredittratingbyrå. For å anses som investeringsgrad må en obligasjon ha en *kredittrating* på minimum BBB (Standard & Poor's) eller Baa3 (Moody's).

OEIC

Et «Open Ended Investment Company» (åpent investeringsselskap) er en type *kollektiv investeringsordning*. Den er åpen, slik at antall andeler i fondet stiger hvis midler skytes inn og faller hvis de tas ut.

Opsjoner

En opsjon gir deg som kjøper eller selger av dette papiret (aktivumet), rett men ikke plikt til å kjøpe et bestemt annet verdipapir (aktivum) til en betemt/avtalt kurs på eller innen datoen når opsjonen utløper.

Opsjonsjustert spread til et fond

En teknikk for å beregne verdien til et rentepapir, for eksempel en obligasjon, som omfatter en «embedded option» (*opsjon*). Hvis obligasjonsutstederen for eksempel har mulighet til å tilbakebetale et lån før tiden, utgjør dette en «embedded option» som vil påvirke obligasjonsverdien.

OTC («Over The Counter»)

Omsetning av *aksjer*, *obligasjoner*, *råvarer* eller *derivater* som foretas direkte mellom to parter, i stedet for over børs.

Overvekt

Når en portefølje eller et fond har en større prosentvis vektning i en *aktivklasse*, sektor, geografisk region eller aksje enn indeksen eller referansen som den/det måles mot.

Passiv forvaltning

En investeringsforvaltningsstil som har som mål å gjenspeile utviklingen til fastsatt benchmark (sett med *referanser*). Se også *aktiv forvaltning*.

Pengemarkedsinstrument

Et kortsiktig gjeldsinstrument, utstedt av en stat eller et selskap for å innhente midler. Instrumentet *forfaller* typisk innen ett år.

Private Equity

Aksjer i selskaper som ikke er notert på en offentlig børs. Salg av andeler i private equity-fond innebærer at en investor som ønsker å selge sin eierandel selv måtte finne en kjøper i mangel på et marked.

Pålydende verdi

Nominell verdi av et *verdipapir*, i motsetning til gjeldende markedskurs. For *obligasjoner* representerer dette hovedstolen som må utbetales ved *forfall*.

Ratingsinstitusjoner

Et selskap som tildeler karakterer, dvs kreditt-rating til gjeldsutstedere som stater, banker og selskaper. Velkjente kreditt-ratingbyråer er blant annet Standard & Poor's, Moody's og Fitch.

Realavkastning/realrente

Avkastningen på en investering minus inflasjonseffekten. Hvis avkastningen på en investering er 7 %, og inflasjonen er på 3 %, vil realavkastningen utgjøre 4 %. (Alle tall beregnet på årsbasis).

Realisert relativ volatilitet

Relativ volatilitet er et mål på hvor tett en investeringsportefølje følger sin referanseindeks. Dersom relativ volatilitet er målt historisk, vil den kalles «realisert» eller «*ex post*». Se også *forventet relativ volatilitet*.

Relativ volatilitet

Et mål på hvor tett en investeringsportefølje følger sin referanseindeks. Se også *forventet relativ volatilitet*, *realisert relativ volatilitet*, *ex ante* og *ex post*.

Renteinstrumenter	Refererer til verdipapirer, for eksempel <i>obligasjoner</i> , med en forhåndsbestemt fast rente (kupong) eller rente som endres løpende med forhåndsbestemt forskjell (spread) mot som regel en statsrente eller pengemarkedsrente. Dette i motsetning til den variable avkastningen til aksjer.
Risiko	Sannsynligheten for å pådra seg et tap fra en investering.
Råvarer	En aktivaklasse som omfatter et bredt spekter av fysiske aktiva som ikke er bearbejdet industrielt (i særlig grad). Viktige råvarer er olje og gass, ulike metaller og landbruksprodukter.
Samlet avkastning	Den samlede avkastningen på investeringen, herunder eventuell økning (eller fall) i kapitalen pluss eventuelle inntekter fra renter eller <i>utbytte</i> . Avkastningen måles over en viss periode og oppgis som en prosentandel av verdien på investeringen ved starten av denne perioden.
Selgerkurs	Den beste kursen som en selger er villig til å akseptere for et verdipapir selgeren eier. Se også <i>kjøperkurs</i> .
Selskapsobligasjoner	En <i>obligasjon</i> utstedt av et selskap. En obligasjon utstedt av en bank kalles bankobligasjon. Forholdsvis nylig har vi også fått såkalte særskilt sikre obligasjoner som er obligasjoner utstedt av ofte bankeide kredittinstitusjoner som utelukkende har boliglån med lav risiko (høy prioritet – lav belåning) i sin balanse.
Sharpe-ratio	Et mål på risikjustert avkastning. Jo høyere verdi, desto bedre har den risikjusterte avkastningen vært.
Shortsalg	Å selge <i>aktiva</i> som du har lånt fra en tredjepart, og kjøpe dem på et senere tidspunkt for å gi dem tilbake til utlåneren. Shortselgeren håper på å profitere på et fall i aktivakursen mellom salget og tilbakekjøpet.
Spread	Forskjellen mellom to priser, som regel to rentesatser. Spreaden mellom to obligasjoner indikerer forskjellen i risiko og løpetid. Spreaden oppgis som regel mot statspapirer eller korte markedsrenter og oppgis i basispunkter. 100 basispunkter (100bp) er det samme som ett prosentpoeng.
Standardavvik	Et mål på historisk volatilitet, dvs svingninger i markedskursen. Det beregnes ved å sammenligne de faktiske kursobservasjonene med den gjennomsnittlige kursen.
Statsobligasjon	En <i>obligasjon</i> utstedt av en stat.

Top-down-investering

En investeringsstrategi som finner de beste sektorene eller bransjene å investere i, basert på analyse av den private sektoren som helhet og generelle økonomiske trender (i motsetning til *bottom up-investering*).

Totalkostnadsforhold (TER)

Et mål på de totale kostnadene forbundet med å forvalte et investeringsfond. Disse midlene tas ut av fondet (til eierne av fondet) og påvirker dermed investorenes *avkastning*.

UCITS («Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities») – foretak for kollektiv investering i omsettelige verdipapirer)

UCITS-fond er autoriserte fond som kan selges i alle land i EU og EØS. UCITS III-direktivet gir fondene tillatelse til å investere i et bredere spekter av finansinstrumenter, herunder *derivater*.

Underliggende avkastning

Reflekterer de annualiserte nettoinntektene (etter at utgifter er trukket fra) til fondet som en prosentandel av markedskursen til fondsandelene på den angitte dagen. Verdien er basert på et øyeblikksbilde av fondet denne dagen. Den omfatter ikke startkostnader, og ikke eventuell skatt investorer pålegges.

Undervekt

Hvis en portefølje eller et fond har en lavere prosentvis vektning i en aktivaklasse, sektor, geografisk region eller aksje enn indeksen eller *referansen* som den/det måles mot.

Utbytte

En utbetaling fra et selskap til aksjonærene. Selskapets generalforsamling bestemmer hvor høyt utbyttet skal være, og når det vil bli utbetalt.

Utbytte (Inntektsutdeling)

Fordelingen av inntekt til *andelseierne* fra fellesmidler i forhold til antall andeler som eies.

Utbytteavkastning

Det årlige *utbyttet* per aksje dividert med den gjeldende kursen. Denne verdien er nyttig ved sammenligning av investeringer. Et eksempel: Hvis et selskaps aksjer omsettes til NOK 100, og det årlige utbyttet er NOK 5, vil utbytteavkastningen være 5 %. Hvis selskapets aksjer omsettes til NOK 200, vil imidlertid utbytteavkastningen bare være 2,5 %.

Utbyttebetalende andeler (Inntektsandel)

En eierandel i et fond (eller investeringsselskap) som utbetaler renter eller *utbytte* til investorer i stedet for å reinvestere dem i fondet. Se også *akkumuleringssandeler*.

Utdeling

Gjenspeiler beløpet, ofte utbytte, som kan forventes å bli utdelt i løpet av de neste tolv månedene som en prosentandel av fondets midt-kurs på angitt dato. Verdien er basert på et øyeblikksbilde av fondet denne dagen. Den omfatter ikke startkostnader, og investorer kan pålegges skatt på utbytte eller annen form for utdeling.

Valutarisiko

Risikoen for tap ved negative valutabevegelser der et fond investerer i aktiva som er priset i en annen valuta eller valutaer enn den som fondet er priset i.

Valutasikring

Reduksjon eller eliminering av risikoen for å pådra seg tap gjennom valutabevegelser. Dette oppnås vanligvis gjennom bruk av *derivater* som for eksempel *futureskontrakter* eller opsjoner.

Verdipapir

Generelt begrep for et egenkapital- (*aksje*)- eller gjeldsinstrument utstedt av en stat, finansinstitusjon eller et selskap.

Verdipapirfond (unit trust)

En form for *kollektiv investering* der investorenes midler slås sammen og investeres samlet.

Volatilitet

Volatilitet er et mål på svingningene i kursen på et aktivum. Verdien kan også brukes til å beskrive svingningene på et bestemt marked.

Warrant

Et sertifikat, vanligvis utstedt med en *obligasjon* eller *aksje*, som gir innehaveren rett til å kjøpe ordinære aksjer til en fast kurs, enten over en tidsperiode eller for all fremtid. Warranter inngår ofte som en «bonus» for å gjøre et tilbud mer attraktivt for investorene.

Warranter er fritt omsettelige, og kan omsettes separat.

Yield spread – rentespread

Forskjellen eller *spreaden* mellom ulike typer *obligasjoner* (for eksempel mellom *statobligasjoner* og *selskapsobligasjoner*).

YTM (Yield to maturity – avkastning til forfall)

Avkastningen som forventes på en obligasjon hvis den holdes til forfallsdato.

Årlig forvaltningshonorar

Hvert år vil forvaltningsselskapet kreve et årlig forvaltningshonorar, vanligvis en prosentandel av det investerte beløpet.

Står også innledningsvis, kan du kontakte vår investorservice på telefon eller via online. København på +45 3315 1822 eller www.schroders.com/dk. Stockholm på +46 8 678 40 10 eller www.schroders.se. Eventuelt Investor Services Team i London på +44 (0) 800 718 777 eller www.schroders.co.uk.

*Vær oppmerksom på at dine samtaler med Schroders vil kunne tas opp av sikkerhetsgrunner. Utstedt i januar 2012 av Schroder Investments Limited, 31 Gresham Street, London EC2V 7QA. Registrert nr.: 2015527 England. Godkjert og regulert av Financial Services Authority, UK02356 w41035 GLO112

Schroders